

GŁOS ZIEMI BIAŁOSTOCKIEJ

JEDYNA GAZETA REGIONALNA WOJEWODZTWA BIAŁOSTOCKIEGO
Wychodzi codziennie oprócz dni poświęconych.

Rok II Nr. 137 (208)
Redaktor naczelny: JAN WALEWSKI
Redakcja i Administracja: Św. Rocha Nr. 3, tel. Nr. 10-06 i 2-73.

Kto będzie płacił miliardowe długi wojenne

Białystok, 18 czerwca 1931 r.

Najaktualniejszym zagadnieniem polityki międzynarodowej jest w tej chwili sprawa długów wojennych. Mówi się o nich więcej, niż o własnych. O długach wojennych mówili ministrowie w Chequers, mówią o nich dziennikarze, mówią o nich zwykli śmiertelnicy. Jak się więc w rzeczywistości przedstawia ta tak ważna kwestja, od której zależy też w wielkiej mierze losy Europy, a nawet i Ameryki?

Wojna — oprócz ludzi — pochłonęła wielkie sumy pieniężne. Sumy te trzeba obecnie płacić tym, od których się p. zyczyle. Ponieważ Niemcy byli głównymi sprawcami wojny, która przegrała, przeto prawo międzynarodowe włożyło na nich obowiązek spłacenia tych długów. Ale Niemcy — płacić nie chcą. Gdy 60 lat temu Niemcy wygrali wojnę z Francją, zmusili ją do poniesienia wszystkich kosztów wojennych. Nie pomogły żadne rekursy ze strony Francji. Musiała spłacić co do grosza. O tem jednak Niemcy teraz pamiętać nie chcą i domagają się ustępstw. Zachodzi więc pytanie, czy i kto może decydować w sprawie tych ustępstw?

Aczkolwiek pośrednio w tej kwestji zainteresowany być musi każdy obywatel każdego państwa europejskiego, to jednak bezpośrednio zainteresowane są cztery państwa: Ameryka, Anglja, Francja i Włochy. Przedewszystkiem zaś w kwestji długów decydować mogą Stany Zjednoczone, od nich bowiem pochodziła Anglja, Francja i Włochy. Im więc muszą Niemcy spłacać swe należności.

Stanowisko Francji w tej sprawie jest jasne. Francja mówi, że Niemcy muszą spłacić Ameryce długi francuskie, zacząłte na prowadzenie wojny, przez Niemców rozpoczęte. Suma, jaką Niemcy zapłacił Francji, będzie przekazana na pokrycie długów Ameryce. Takie stanowisko podziela większość krajów w Europie.

Tęgi też zdania są — niezawsze zgodzące się z Francją — Włochy. A więc ani Francja ani też Włochy na żadne ustępstwa teraz się nie zgodzą.

Co uczyni Anglja? Jak można wywnioskować, Wielka Brytania również nie może pozwolić sobie na skrócenie jakiegokolwiek sum długów wojennych. Na podstawie tak zwanej „N. ty Balfoura” (Balfour Note), Anglja zobowiązana jest nie brać ani grosza więcej od swych dłużników, niż wynosi suma, jaka winna ona zwrócić Stanom Zjednoczonym. Ale ta sama Nota zmusza Anglię do zwrotu długów bez względu na to czy Niemcy jej długi spłaca, czy też płacić przestana. Corocznie Anglja musi Ameryce przelać 38 milionów funtów na pokrycie odsetek długu wojennego. Nie ma więc możliwości, aby rząd angielski wobec wielkiego kryzysu, jaki obecnie istnieje w Anglii, mógł się zg. dzić na jakies ustępstwa wobec Niemców. I tak już połowa z każdego funta szteingów podatku, płaconego przez obywateli angielskich idzie na pokrycie długów wojennych. A przecież — mimo pewnych sympatyj dla Niemców — żaden syn Albionu nie zechce płacić długów — za Niemcy.

Pozostaje więc Ameryka. W jej ręku sp. czywa klucz problemu. Ale — jak wynika z ostatnich wynurzeń i poczynąń waszyngtońskiego rządu — mała jest nadzieja na to, by mogły mieć miejsce ustępstwa z jego strony. W sześć godzin po tem, jak niemiecki kanclerz Brüning mówił w Londynie o przyjaźni angielsko-niemieckiej, prezydent Stanów Zjednoczonych Hoover odbył godzinną rozmowę ze swym ministrem Simonem. Rozmowa zaś ta tyczyła — kwestji długów wojennych. Hoover wie doskonale, że gdyby się zgodził na najniższe nawet ustępstwo na rzecz Niemiec, stałby się najbardziej znienawidzonym człowiekiem w Stanach. Niema dziś ani jednego amerykanina, któryby się zgodził na rewizję planu Younga. Przy obecnym kryzysie co podarzymy Ameryka nie może czynić żadnych ulg. Niesposób przecież wylumaczyć milijonami ludzi, które teraz głębią w Ameryce, że się czasy polepszą w momencie, gdy Niemcy przestaną płacić długi.

Za wojny niemieckie — ani Ameryka ani też nikt inny w świecie — płacić nie zechce. Niech Niemcy w całej rozciągłości na własnej skórze poczują skutki wywołanej z ich winy zawieruchy, — a może to wpłynie nieco ochładzająco również i na obecne niemieckie tendencje do łamania pokoju światowego.

200 milionów franków zasili skarb Państwa jeszcze w bieżącym miesiącu Realizowanie budowy magistrali kolejowej Śląsk — Bałtyk

(Telefonom od własnego korespondenta).
WARSZAWA, 18.VI. W czwartek dnia 18 b. m. odbędzie się w Warszawie posiedzenie dyrektorów Polsko-Francuskiego Towarzystwa Kolejowego dla budowy linii kolejowej — Górny Śląsk — Bałtyk. Na posiedzeniu t. mają przyjechać dyrektor departamentu Ministerstwa Komunikacji, p. Adam Galcecki, oraz z Dyrekcji Krakowskiej, p. dyr. inż. Bobkowi. W obradach weźmie udział również p. wiceminister inż. Czapski.

Sprawa skasowania 30 powiatów będzie tematem Obrad Rady Ministrów

(Telefonom od własnego korespondenta).
WARSZAWA, 18.VI. W związku z rozpatrywaniem w łonie rządu wniosków kilku wojewód o zniesieniu przeszło 30 małych powiatów, które nie są samowystarczalne g. spodarczo, dowiadujemy się, że zasadę podziału województwa na powiaty opracował Komitet dla Usprawnienia Administracji Państwa przy Prezisie Rady Ministrów. Na podstawie pracy tej Minister Spraw Wewnętrznych wysłał okólnik do wojewódów, którzy nadesłali swoje wnioski w kwestji zniesienia i zespolenia niektórych powiatów. Jak słychać połączone mają być niektóre małe powiaty w Małopolsce Zachodniej. Projekt zniesienia niektórych powiatów, opracowany obecnie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, w najbliższym czasie będzie na porządku obrad Rady Ministrów.

Marszałek Piłsudski honorowym filistrem

Począs swego pobytu w Wilnie Pan Marszałek Piłsudski przyjął delegację korporacji akademickiej uniwersytetu Stefana Białostockiego „Pilsudzi” która przybyła prosić Marszałka o przyjęcie godności filistrów i barw korporacji. W zastępstwie kuratora tej korporacji prof. Szymańskiego który bawi zagranicą, przybył prof. Witold Stankiewicz. Pan Marszałek zgodził się na przyjęcie honorowej godności i rozmawiał z delegatami w przeciągu pół godziny. Na ilustracji widzimy go w otoczeniu korporantów „Pilsudzi”. Na pierśnaku Marszałka widzimy „bandę” zaś na kolanach „dekę” (czapkę) korporacyjną.

Sprawa awansów w wojsku

Jak doniosła już przed kilku dniami prasa warszawska, Rada Ministrów ze względów oszczędnościowych rozważa sprawę czasowego wstrzymania przesuwnia do wyższego szczebla, — co odbywa się zawsze dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego roku, na mocy ustawy uposażeniowej z r. 1923-go. W kołach prawniczych i wojskowych zwracają uwagę, że przesuwnie takie do wyższego szczebla dzieje się z woli ustawy automatycznie bez decyzji, jest obligatoryjne i inaczej, jest tylko ustawą, ani zmienione, ani wstrzymane być nie może. Jeśli dotknie to wojsko, to Minister Spraw Wojskowych mający na oku opiekę nad wojskiem — sprzeciwi się temu, zwłaszcza, że sprawa ta jest znacznie jaśniejsza i prostsza, niż sprawa potrąceń dodatków 15-procentowych.

Zupełnie zbyteczna i szkodliwa demonstracja

Strajk autobusów narazi na straty przedewszystkiem przedsiębiorców

(Telefonom od własnego korespondenta).
WARSZAWA, 18.VI. Walka właścicieli autobusów z Funduszem dla Związku Właścicieli Autobusów uważa dalsze konferencje z Ministerstwem za bezcelowe. Denosiłmy już, że strajk właścicieli autobusów nie, lecz w naszym interesie. To pewnie, że przyniesie on duże straty właścicielom autobusów. W dzisiejszych ciężkich czasach warto dobrze zastanowić się nad tem, zanim będzie powzięta ostateczna decyzja.

Egzotyzm w teatrze

Japońska sztuka teatralna, stojąca na wysokim poziomie artystycznym, wymagająca od aktora nie tylko umiejętnej gry, ale i cyrkowej wprost akrobacji, posiada również wiele cech specyficznych, dla nas europejczyków zupełnie niezrozumiałych i tak, naprzykład: uwidocznieni na naszej ilustracji dwaj aktorzy grający rolę wojowników, dzięki charakterystyce posiadają zupełnie różne cechy i charakterystyki uwidocznione na zewnątrz. Wojownik na pierwszym planie jest barbarzyńcą (podkreślają pióra barżancie) w młodym wieku (młodość — znamienne liście futro kolo szyji). Ponieważ wojownik z prawej strony posiada bardzo długą siwą brodę, musi więc mieć lat — od 70 do 80.

W związku z powyższym posiedzeniem jest spodziewane, że pierwsza połowa transzy, pożyczki francuskiej na budowę kolei Górny Śląsk — Bałtyk w wysokości 165 milionów franków franc. wpłynie około 28 b. m. do Piłski. II połowa tej transzy w takiej samej wysokości wpłynie około 20 lipca r. b. Natychmiast po powiększeniu w ten sposób funduszu na budowę linii kolejowej wzmoże się tempo budowy, zwiększy się zapas materiałów budowlanych i powiększy się liczba, zatrudnionych przy budowie, robotników.

Marsz. Piłsudski odznaczony medalem ochotników włoskich

(Telef. od własn. korespondenta)

WARSZAWA, 18.VI. Marszałek Piłsudski przyjął w dniu 16 b. m. w godzinach popołudniowych deputowanego adwokata, Eugeni Coselschi, prezesa włoskiego Związku Ochotników Wojennych. Deputowany w imieniu swojej organizacji wręczył Marszałkowi specjalny medal.

Polskie pułki otrzymały sztandary od Paryża i Verdun

Uroczystość wręczenia 44 i 45 pułkowi piechoty sztandarów od miast Paryża i Verdun rozpoczęła się apelem połowym po którym pułki oddały honory starym sztandarom niegdyś wręczonym im na polach Francji przez prezydenta Poincarę; dziś przeznaczono je do muzeum wojska. Po poświęceniu sztandarów przed biskupa połowego as. Gailla i po wzięciu gwoździ przez reprezentantów rządu, przedstawicieli ambasady francuskiej, delegatów Paryża i wyższych oficerów. W imieniu Pana Prezydenta general Komier wręczył sztandary dowódcom pułków. Na ilustracji — szef misji francuskiej gen. Denain przypina szarfę do sztandaru 45 p. na prawo — po przypięciu szarfy — odchodzi gen. Komier

Minister Skarbu konferował z przedstawicielami przemysłu i handlu

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 18. VI. W dniu 17 b. m. minister Skarbu, Jan Piłsudski, przyjął przedstawicieli Centralnego Związku Przemysłu, Górnicwa, Handlu i Finansów w osobach p. Stanisława Lubomirskiego, Andrzeja Wier-

Dramatyczne posiedzenie łódzkiej Rady Miejskiej

ŁÓDŹ. Posiedzenie łódzkiej rady miejskiej, na którym rozpatrywano zarzuty o popelnieniu nadużyć postawiono ławnikowi Ludwikowi Kukowi z partji socjalistów niemieckich i ławnikowi Romanowi Izdebskiemu z PPS.CKW. — trwało przez całą noc, aż do godziny 4-cj nad ranem. Dyskusja, jaka

biękiego, p. G. G. Wierskiego, d-ra Łępczkiego, Treski i Gulwskiego. Następnie odbył konferencję z komisarzem rządu Gdwin, p. Zygmuntem Zabierzowskim.

wywiązała się po odczytaniu protokołu sporządzonego przez specjalną komisję, mającą za zadanie zbadać postawione zarzuty — nie została zakończona i będzie kontynuowana na posiedzeniu czwartkowym. Obrady łódzkiej rady miejskiej obfitowały w momenty o niezwykle napięciu dramatycznym.

Twój obowiązek być członkiem L. O. P. P.

Z życia naszego województwa

Miasteczko Świsłocz w szarej szacie dnia codziennego

Korespondencja własna „Głosu Ziemi Białostockiej”

Miasteczko Świsłocz, w powiecie wolkowskim, żyje tem charakterystycznym szarem życiem prowincjonalnym...

kiwanym przez żydów. W tym samym duchu przemawiało poza misjonarzami dwóch nawróconych żydów.

Z godnym jednak podziwu spokojem opowiadał słuchaczy przemawiając zaledwie kilka słów ks. pastor Gorodiszcz.

Niegdyś włość królewska, u schyłku wieku XV przechodzi na własność Kryszpinów...

Nietylko okoliczna szlachta wysyłała do nowego przytułku nauki swoich synów...

Gimnazjum zostało zamknięte po upadku powstania styczniowego w roku 1875...

Pragnąc uwiecznić pamięć Romualda Traugutta, mieszkańcy Świsłoczy ufundowali w alei obok rynku piękny pomnik...

Trzecim wreszcie monumentem, świądzącym o pięknej przeszłości miasteczka, jest kolumna pamiątkowa...

Pomnik Romualdowi Trauguttowi w Świsłoczy.

Szczegóły groźnego pożaru w Puńsku

SUWAŃKI

Jak już donosiliśmy w dniu 15 b. m. o godz. 21 minut 45 wybuchł groźny pożar w Puńsku...

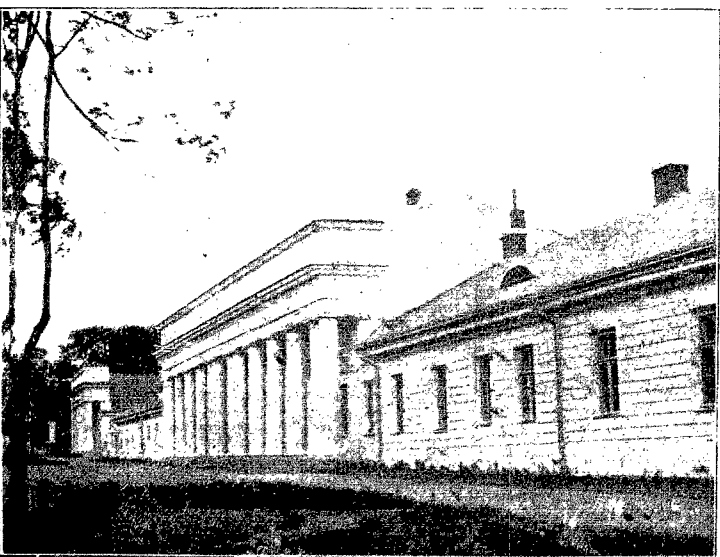
lokciowych, 2 piekarnie i 7 piwiarni. Równocześnie spalił się odosobniony budynek mieszkalny we wsi Puńsk-Jurzydyka.

Po otrzymaniu meldunku o pożarze udał się do Puńska Starosta O. Malinowski i komendant P. P. J. Makarewicz.

Podług dotychczasowych danych pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem nocujących w stodołę robotników.

Należy zanotować fakt ofiarnej pracy ratowniczej soltysa wsi Puńska, Jerzego Murzyna...

W pożarze dotkliwie poszkodowany został działacz miejscowy p. Stanisław Roman...

Pałac Tyszkiewiczowski w Świsłoczy, w którym obecnie mieści się seminarjum nauczycielskie.

Kolumna pamiątkowa na rynku w Świsłoczy. Obok autobus Misji Barbikańskiej i tłum ludności żydowskiej, która wysłuchuje przemówienia misjonarza.

W początkach ubiegłego stulecia, słynęła Świsłocz nie tylko z gimnazjum.

Niestety, lata 1840—1860 okazały się zabójcze dla przemysłu garbarskiego i od tego czasu garbarnie świsłockie nigdy już nie stanęły na stopie...

W chwili obecnej miasteczko żyje z drobnego handlu i handlu przetworami rolnymi...

Wielką natomiast sensacją, o której stale się mówi szczególnie w sferach żydowskich, był przyjazd misji Barbikańskiej dla krzewienia chrześcijaństwa wśród żydów.

Przyjechali oni do Świsłoczy w specjalnie do celów misyjnych zabudowanym samochodzie...

Ponieważ wypadło to w dzień Zielonych Świąt żydowskich, misjonarze urządzili dla żydów odczyt misyjny pod gołym niebem.

W mgnieniu oka zebrał się na rynku olbrzymi tłum żydów, młodych i starych. Treścią przemówień misjonarzy był temat że właśnie Chrystus jest Mesjaszem oczec...

Co się dzieje w świecie

W Hiszpanji tłum napada na katolików

PARYŻ, 17.6. Na jednej ze stacji kolejowych w Hiszpanji wydarzyły się poważne rozruchy na tle religijnym.

wagonów i bito kijami. Przerażeni podbiegali uciekać pod wagonami na drugą stronę stacji.

Watykan protestuje przeciwko aresztowaniu Prymasa Hiszpanji

WATYKAN, 17.6. Aresztowanie przez policję hiszpańską arcybiskupa prymasa Hiszpanji Segury, wywołało w Watykanie wielkie wrażenie.

pańskim otrzymał polecenie natychmiastowego założenia protestu u rządu hiszpańskiego przeciw aresztowaniu arcybiskupa Segury.

Rząd Mac Donałda ocalał ale czy na długo?

LONDYN. Krzywy gabinetowy, który wnikł skutkiem nieuczyniania przez rząd większości przy głosowaniu w Izbie nad podatkiem gruntowym...

wobec rządu w sprawie podatku gruntowego i uchwały o białym.

Dymisja gabinetu austriackiego

WIEDEN. Rząd austriacki podał się do dymisji. Przewodniczącym dymisji był zastępca ministra spraw wewnętrznych dr Winkler.

więcej niż jeden raz. Wniosek ten jednak nie został przyjęty przez rząd.

Niepotwierdzona oficjalnie wiadomość o zamordowaniu Achmeda Zogu

BELGRAD, 17.6. Wczoraj późnym wieczorem rozeszła się sensacyjna wiadomość, że Achmed Zogu, król Albanji został zamordowany przez zamachowców.

Wniosek ten jednak nie został przyjęty przez rząd. Przewodniczącym dymisji był zastępca ministra spraw wewnętrznych dr Winkler.

Socjaliści zażegnali kryzys gabinetowy w Niemczech

BERLIN. Przebieg wtorkowego przedpołudniowego posiedzenia konwentu seniorów, był następujący: Najpierw poddano pod głosowanie wniosek komunistów, domagający się natychmiastowego zwolnienia plenum Reichstagu.

Przebieg wtorkowego przedpołudniowego posiedzenia konwentu seniorów, był następujący: Najpierw poddano pod głosowanie wniosek komunistów, domagający się natychmiastowego zwolnienia plenum Reichstagu.

Więści z całej Polski

Hitlerowcy w Gdańsku mordują bezkarnie swych przeciwników

WARSZAWA. Z Gdańska donoszą: Lista walk ulicznych między hitlerowcami a organizacjami lewicowymi powiększyła się w wtorek o nowe wydarzenie, które w swym wyniku doprowadziło do ciężkich ran i 8 robotników.

Lista walk ulicznych między hitlerowcami a organizacjami lewicowymi powiększyła się w wtorek o nowe wydarzenie, które w swym wyniku doprowadziło do ciężkich ran i 8 robotników.

Przygotowania do zmiany Konstytucji

Odpowiedź Dr. Grzybowskiemu na ankietę

WARSZAWA. Dr. Konstanty Grzybowski nadesłał odpowiedź na ankietę konstytucyjną, w której zaleca następujące reformy:

- 4) Badanie zgodności ustawy z konstytucją... 5) Prawo dekretowania rozszerzyć... 6) Regulamin Sejmu winien mieć formę ustawy... 7) Immunitet członków parlamentu... 8) Autor domaga się wkońcu udziału Prezydenta przy zmianie konstytucji.

